

13 Δεκεμβρίου 2020

Είναι λύση τα παιδιά να κάθονται υποχρεωτικά σε σκαμπό τα διαλείμματα;

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Ένας δάσκαλος σε κυπριακό σχολείο αναρωτιέται, παραθέτοντας ορισμένα (ρητορικά) ερωτήματα.

Του Αντώνη Ζαρίντα.

Στα σχολεία ήδη εφαρμόζονται συγκεκριμένα μέτρα προφύλαξης, ίσως τα πιο αυστηρά από κάθε τομέα της δημόσιας ζωής. Αναπόφευκτα, το σχολικό περιβάλλον έχει επιβαρυνθεί πολύ. Θυμίζει, οιονεί, υγειονομικό ίδρυμα, αντί σχολείο.

Η κοινή λογική λέει ότι, εάν κριθεί πραγματικά αναγκαίο να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα, αυτό θα γίνει με σύσταση των ειδικών στο Υπουργείο Παιδείας κι ασφαλώς με περίσκεψη και συγκεκριμένη στόχευση. Πρωτοβουλιακά πομπώδη μέτρα εντυπωσιασμού της κοινής γνώμης καθιστούν το σχολείο πιο αυταρχικό και δυστοπικό, εις βάρος, εντέλει, των παιδιών. Κι αυτό είναι απαράδεκτο.

Πιο συγκεκριμένα, για το υποχρεωτικό «βίδωμα» των παιδιών κατά τα διαλείμματα σε ένα σκαμπό, αναφύονται τα κάτωθι ρητορικά ερωτήματα, τα οποία δεν είναι βέβαιο ότι συζητιούνται κι απαντιούνται πειστικά από τα σχολεία που εφαρμόζουν το μέτρο αυτό:

Αποτελεί μέτρο που εισηγήθηκε επισήμως το Υπουργείο Παιδείας και η ομάδα των ειδικών; Υπάρχει γραπτή οδηγία ή όχι;

Είναι υγιές τα παιδιά να κάθονται από τις 7:30 ως τη 1:05 σε μια ξύλινη καρέκλα ή σκαμπό (κι αν μένουν Ολοήμερο ως τις 4:00); Πώς και πόσο επιβαρύνεται η υγεία τους;

Πέραν της σωματικής υγείας, πώς επηρεάζεται η ψυχική υγεία των παιδιών από την έλλειψη κίνησης ακόμα και στο διάλειμμα; Ενδιαφέρει καθόλου η ψυχική υγεία των παιδιών;

Έχει συσχετισθεί το ολιγόλεπτο διάλειμμα, κατά το οποίο τα παιδιά βρίσκονται σχεδόν συνέχεια εν κινήσει σε ανοικτό χώρο, με διασπορά του ιού και αύξηση των κρουσμάτων εντός σχολικού χώρου;

Αν ναι, τότε τι να υποθέσουμε για τη διδασκαλία τόσες ώρες σε κλειστές τάξεις και με αποστάσεις που ορισμένες φορές εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να τηρηθούν;

Υπάρχουν άλλες πρακτικές, φιλικές προς το παιδί, για το διάλειμμα; Δοκιμάστηκαν κι απέτυχαν ή όχι;

Τι αντισταθμιστικές δημιουργικές/ψυχαγωγικές δράσεις τροχοδρομήθηκαν, ώστε να ελαφρύνουν κάπως το, υπό τις περιστάσεις, καταθλιπτικό σχολικό κλίμα και την ψυχολογική πίεση των παιδιών;

Στον βαθμό που τα παιδιά παραμένουν καθηλωμένα τόσες ώρες, πώς αναπληρώνεται η ζωτική ανάγκη για κινητική δραστηριότητα; Αυξήθηκαν, λόγω χάρη, οι ώρες της γυμναστικής;

Όταν ένα παιδί παραμένει καθισμένο όλη μέρα σε μια καρέκλα επηρεάζεται η επίδοση και η μάθησή του;

Η ξεκούραση και η εκτόνωση που προσφέρει το διάλειμμα συνιστά χάρη του σχολείου προς τα παιδιά ή δικαίωμά τους;

Έχει δικαίωμα ένας δάσκαλος, διά της «εξουσίας», να επιβάλει σε ένα παιδί να κάθεται υποχρεωτικά και συνέχεια σε ένα σκαμπό κατά τη διάρκεια του διαλείμματος;

Τι λέει η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για το μέτρο αυτό;

Εάν ένα σχολείο, με υγειονομικό άλλοθι, αποφασίσει να κλείσει τις τουαλέτες για περιορισμό πιθανής εξάπλωσης του ιού, θα μπορεί να το κάνει αυτοβούλως; Και μετά να το αντιγράψουν άλλα σχολεία ως σωτήριο μέτρο;

Εάν ένα σχολείο, με υγειονομικό άλλοθι, αποφασίσει ότι τα παιδιά στο διάλειμμα θα κρατάνε κι από ένα βιβλίο, στο πλαίσιο της μεγιστοποίησης του διδακτικού χρόνου ή ώστε να καλύψουν την ύλη που χάθηκε στην καραντίνα, θα μπορεί να το κάνει αυτοβούλως; Και μετά να το αντιγράψουν άλλα σχολεία ως ευρηματικό μέτρο;

Τα σχολεία μπορούν να υποκαταστήσουν την επιδημιολογική ομάδα του Υπουργείου Υγείας και δη τη χάραξη μέτρων προστασίας;

Μπορούν να συγκεραστούν εύλογα μέτρα προστασίας των παιδιών και η προστασία της ανθρωπινότητάς τους;

Μήπως να καταργηθούν εντελώς τα διαλείμματα για να μην υπάρχει κανένας κίνδυνος;

Ή μήπως, κατά βάθος, το θέμα δεν είναι αυτό, αλλά το γεγονός ότι εισερχόμαστε σε σκοτεινά μονοπάτια γενικευμένου αυταρχισμού, λόγω -δικαιολογημένου σε κάποιο βαθμό- φόβου και πανικού;

Δεν είναι τυχαία, άλλωστε, η πρόσφατη προειδοποίηση του ΟΗΕ, η οποία πλέον λαμβάνει κρίσιμο κι επείγοντα χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, ο ΟΗΕ αναφέρει ότι η υγειονομική κρίση του Covid-19 εξελίσσεται και σε κρίση των δικαιωμάτων του παιδιού. Και συνεχίζει υπογραμμίζοντας ότι το κόστος της πανδημίας στα παιδιά είναι άμεσο κι ότι αν δεν τονιστεί ενδεχομένως να διαρκέσει για πάντα (βλ. <https://www.un.org/en/observances/world-childrens-day>). Την Παρασκευή, 20 Νοεμβρίου, είναι η Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού. Ο Γιάνους Κόρτσακ, εμβληματικός παιδαγωγός κι εκ των θεμελιωτών των δικαιωμάτων του παιδιού, υποστήριζε ότι τα παιδιά είναι Άνθρωποι με δικαιώματα κι αξιοπρέπεια. Είναι πρόσωπα που αξίζουν σεβασμό, ο οποίος, σε τελική ανάλυση, συμπυκνώνεται στο δικαίωμά τους να είναι αυτά που είναι.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ζητήσουμε ένα ειλικρινές συγγνώμη από τα παιδιά. Είτε επειδή δεν στεκόμαστε ως ενήλικες με ψυχραιμία και λογική σε δύσκολες εποχές, είτε γιατί ώρες-ώρες σκεφτόμαστε περισσότερο τη βόλεψή μας αντί την ευημερία τους. Μα περισσότερο, διότι σωπαίνουμε μπροστά στο αργόσυρτο ξερίζωμα της ξεχωριστής τους φύσης.

*Το κείμενο του Αντώνη Ζαρίντα δημοσιεύθηκε αρχικά (19/11) στο Παιδεία News.

Πηγή: city.sigmalive.com